

هسته تحقیقاتی کارآفرینی و تجاری سازی در سلامت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

هسته تحقیقاتی کارآفرینی و تجاری سازی در سلامت

۱ مقدمه

در عصری که دانش و فناوری با سرعت شگفت آوری در حال تحول است، بخش سلامت به عنوان یکی از حیاتی ترین بخش های جامعه، بیش از پیش نیازمند نوآوری و کارآفرینی است. تأسیس یک هسته تحقیقاتی کارآفرینی و تجاری سازی در این بخش، فرصتی استثنایی برای تبدیل دانش و پژوهش های پیشرفته به خدمات و محصولات قابل استفاده برای بهبود کیفیت زندگی افراد فراهم می آورد. این مرکز با بهره گیری از آخرین دستاوردهای علمی و فناورانه، قصد دارد تا با ارائه راهکارهای نوین، کیفیت خدمات سلامتی را بهبود بخشیده و به افزایش کارآمدی و کاهش هزینه های بهداشتی و درمانی کمک کند. در این راستا، تمرکز اصلی بر روی استفاده از داده های بزرگ سلامت و تحلیل های پیشرفته برای شناسایی الگوهای بیماری، پیش بینی شیوع بیماری ها، و بهینه سازی منابع موجود است.

با توجه به تجربیات جهانی، این مرکز تحقیقاتی نه تنها به توسعه دانش در حوزه های اقتصاد سلامت و مدیریت اطلاعات پزشکی می پردازد، بلکه در پی آن است تا این دانش را به شکلی عملیاتی به کار گیرد. از طریق همکاری های میان رشته ای با متخصصان عرصه های مختلف پزشکی، اقتصاد، فناوری اطلاعات و ...، این مرکز به دنبال ایجاد زمینه های جدید برای کارآفرینی و تجاری سازی ایده ها در سطح ملی و بین المللی است.

نقش مرکز در تربیت نیروهای متخصصی که قادر به درک و تحلیل دقیق داده های سلامت و توسعه راهکارهای مبتنی بر شواهد باشند، اساسی است. این مرکز با ارائه دوره های آموزشی تخصصی و کارگاه های عملی، مهارت های لازم برای پژوهش و تحلیل در حوزه سلامت را به دانشجویان می دهد، تا آن ها را برای ورود به بازار کار جهانی در زمینه سلامت آماده سازد. این آموزش ها شامل تحلیل های پیچیده داده ها، مدل سازی بیماری ها، توسعه سیستم های پیشرفته مدیریت اطلاعات سلامت و بررسی اثربخشی روش های درمانی جدید است.

مرکز تحقیقاتی کارآفرینی و تجاری سازی در بخش سلامت متعهد به ایجاد یک پلتفرم تعاملی بین دانشگاه و صنعت است تا نتایج تحقیقات به سرعت به بهبود خدمات و محصولات سلامت تبدیل شوند. این همکاری شامل توسعه فناوری های نوین، محصولات دارویی جدید، و راهکارهای مدیریتی برای مراکز درمانی است که همگی با هدف افزایش کیفیت زندگی بیماران و کارایی نظام سلامت پیاده سازی می شوند. در نهایت، این مرکز به دنبال آن است که نه تنها به یک مرجع بین المللی در زمینه تحقیقات سلامت تبدیل شود، بلکه به عنوان یک موتور پیشران برای نوآوری و کارآفرینی در این حوزه عمل کند که تأثیرات مثبت و پایداری بر صنعت سلامت و جامعه داشته باشد.

از اهداف این مرکز می توان به ایجاد یک شبکه ملی از محققین و کارآفرینان حوزه سلامت اشاره کرد که از طریق آن، پروژه های پژوهشی با کیفیت بالا و قابلیت تجاری سازی در سطح داخلی به اجرا درآیند. همچنین، همکاری های استراتژیک با صنایع دارویی و تکنولوژی پزشکی ملی به منظور ارتقاء نوآوری های درمانی و بهبود سیاست های بهداشتی و درمانی ایران حائز اهمیت است.

در نهایت، پس از برقراری یک سیستم موفق و پایدار در داخل کشور، می‌توان با استفاده از تجارب و شبکه‌های بین‌المللی به اشتراک گذاشته شده، در مرحله بعد به سطح بین‌المللی گسترش یافته و تأثیری جهانی در پیشبرد سلامت و فناوری‌های نوین داشته باشیم. این امر نه تنها به ارتقاء دانش و فناوری در ایران کمک می‌کند، بلکه در درازمدت می‌تواند به عنوان یک مدل موفق در سایر کشورهای در حال توسعه نیز مورد استفاده قرار گیرد.

برای تحقق این اهداف، یکی از استراتژی‌های کلیدی توسعه برنامه‌های آموزشی متناسب با نیازهای بازار کار در حوزه سلامت است. این برنامه‌ها باید به گونه‌ای طراحی شوند که مهارت‌های لازم برای کارآفرینی، مدیریت نوآوری‌ها و تجاری‌سازی محصولات در بخش سلامت را به دانشجویان ارائه دهند. تأکید بر ترکیب علمی و عملی در این برنامه‌ها می‌تواند زمینه‌ساز موفقیت دانش‌آموختگان در عرصه‌های ملی و بین‌المللی شود.

همچنین، برقراری ارتباطات مؤثر با بخش‌های صنعتی و دولتی، از جمله ایجاد شراکت‌های استراتژیک با بیمارستان‌ها، شرکت‌های دارویی و موسسات تحقیقاتی می‌تواند در تسریع فرآیند نوآوری و تجاری‌سازی محصولات سلامت کمک شایانی کند. این شراکت‌ها نه تنها بستری برای تبادل دانش فراهم می‌آورند، بلکه فرصت‌هایی برای پروژه‌های تحقیقاتی مشترک، کارآموزی دانشجویان و حتی ایجاد استارت‌آپ‌ها را نیز ارائه می‌دهند.

در نهایت، می‌توان با توجه به دستاوردها و تجارب به دست آمده در مقیاس ملی، گام‌هایی برای معرفی و گسترش فعالیت‌های این مرکز در سطح بین‌المللی برداشت. با گسترش شبکه‌های همکاری بین‌المللی و مشارکت در پروژه‌های چندملیتی، می‌توان نوآوری‌های ایرانی را به جامعه جهانی معرفی کرده و نقش پررنگ‌تری در پیشبرد علوم و فناوری‌های سلامت ایفا کرد. این اقدامات نه تنها موجب افزایش دانش و توانمندی‌های داخلی می‌شود، بلکه می‌تواند به عنوان الگویی برای سایر نقاط جهان عمل کند که به دنبال بهبود سیستم‌های بهداشت و درمان خود هستند.

۲ معرفی هسته تحقیقاتی

هسته تحقیقاتی کارآفرینی و تجاری‌سازی در بخش سلامت دانشگاه مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، موسسه‌ای نوآور است که با هدف پیشبرد دانش و فناوری در حوزه‌های سلامت و بهداشت و درمان، تأسیس خواهد شد. این هسته تحقیقاتی به عنوان پلی بین تحقیقات علمی و بازارهای تجاری عمل خواهد کرد، با این نیت که دستاوردهای تحقیقاتی را به محصولات و خدمات قابل اجرا و مؤثر در عرصه بهداشت تبدیل نماید.

این مرکز با بهره‌گیری از دانش روز و تکنولوژی‌های پیشرفته، به دنبال توسعه راهکارهایی برای چالش‌های موجود در نظام‌های سلامت است. تمرکز اصلی این هسته بر روی سه حوزه اصلی است: اقتصاد سلامت، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی و سیاست‌گذاری، مدیریت اطلاعات سلامت و انفورماتیک پزشکی و کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی. این هسته تحقیقاتی، محیطی است که در آن پژوهش‌های بین‌رشته‌ای فراهم آمده و امکان همکاری بین متخصصان مختلف سلامت را ممکن می‌سازد تا نتایج به دست آمده بتوانند به صورت عملیاتی و کاربردی در جامعه مورد استفاده قرار گیرند.

در کنار تحقیقات، این هسته برگزار کننده دوره‌های آموزشی، کارگاه‌ها و سمینارهایی است که به ارتقاء دانش و مهارت‌های دانشجویان و پژوهشگران در زمینه کارآفرینی و تجاری‌سازی محصولات سلامت می‌پردازد. هدف از این برنامه‌ها، آماده‌سازی نیروهای متخصصی است که قادر به رهبری و مدیریت نوآوری‌های مرتبط با سلامت در سطح ملی و بین‌المللی باشند.

مرکز تحقیقات کارآفرینی و تجاری‌سازی در بخش سلامت، با توجه به پتانسیل بالایی که در ایجاد تغییر و تحول در صنعت سلامت دارد، قصد دارد نقش مهمی در بهبود کیفیت زندگی مردم و کاهش هزینه‌های درمانی از طریق نوآوری‌های پایدار ایفا کند.

۳ چشم انداز

هسته تحقیقاتی کارآفرینی و تجاری‌سازی دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی با هدف ایجاد یک مرکز بین‌رشته‌ای برای پیشبرد دانش و فناوری در حوزه‌های مدیریت سلامت، اقتصاد سلامت، انفورماتیک پزشکی و کتابداری پزشکی، به پیشگامی در توسعه راهکارهای نوین کارآفرینی و تجاری‌سازی در بخش سلامت می‌پردازد. ما متعهد به ایجاد تغییرات معنادار و ماندگاری در سیستم‌های بهداشتی و درمانی هستیم تا از این طریق بتوانیم به ارتقاء سلامت و بهبود کیفیت زندگی افراد کمک کنیم.

۴ مأموریت

ایجاد یک اکوسیستم پویا و خلاق است که از طریق تحقیقات بین‌رشته‌ای، توسعه فناوری‌های نوآورانه و همکاری‌های استراتژیک با صنعت و دولت، به حل مسائل مبرم حوزه سلامت بپردازد. این مرکز تحقیقاتی بستری را فراهم می‌آورد تا دانشجویان، پژوهشگران و کارآفرینان بتوانند در محیطی تعاملی به اشتراک گذاری دانش، تجربه و منابع بپردازند و با استفاده از دانش و تکنیک‌های پیشرفته، به منظور بهبود بهره‌وری و کارآمدی در مراقبت‌های بهداشتی و درمانی اقداماتی انجام دهند.

اهداف کوتاه مدت:

- راه‌اندازی برنامه‌های آموزشی و کارگاه‌های تخصصی برای تقویت مهارت‌های کارآفرینی و تجاری‌سازی در دانشجویان.
- ایجاد شبکه‌های همکاری با بیمارستان‌ها، مراکز بهداشتی و شرکت‌های دانش بنیان برای اجرای پروژه‌های تحقیقاتی مشترک.

اهداف میان مدت:

- توسعه و عرضه محصولات و خدمات نوآورانه به بازارهای ملی به منظور بهبود ارائه خدمات سلامت.
- استقرار برنامه‌های دوره‌ای برای ارزیابی و بهینه‌سازی فناوری‌های توسعه یافته.

اهداف بلند مدت:

- توسعه همکاری‌های بین‌المللی و جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی برای توسعه پروژه‌های بزرگ و میان‌رشته‌ای، به منظور ایجاد پل ارتباطی بین دانش فنی و نیازهای عملی جهانی.
- تأسیس مراکز تحقیق و توسعه مشترک با دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی بین‌المللی به منظور ارتقاء سطح علمی و تکنولوژیک دانشکده و دانشگاه.
- توسعه پایدار و مداوم محصولات و خدمات ابتکاری با استفاده از تکنولوژی‌های پیشرفته، به ویژه در زمینه‌های مرتبط با اقتصاد سلامت و انفورماتیک پزشکی.

این اهداف با در نظر گرفتن نیازهای جامعه و با هدف ایجاد تأثیری مستقیم بر سطح سلامتی و رفاه عمومی، طراحی شده‌اند. تلاش‌های هسته تحقیقاتی بر پایه‌ی دستیابی به نتایج علمی قابل تبدیل به فناوری‌های کاربردی و ارائه‌ی خدمات نوآورانه به جامعه متمرکز خواهد بود.

۵ گرایش‌های تحقیقاتی

- نوآوری در تکنولوژی پزشکی
- برنامه‌های آموزشی کارآفرینی (مخاطبان: دانشجویان، مدیران و صاحبان کسب و کار)
- تجاری‌سازی تحقیقات
- سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد
- هوش مصنوعی مرتبط با این حوزه

۶ استراتژی روش‌ها و برنامه‌های لازم برای رسیدن به هدف

برای دستیابی به اهداف تعریف شده در هسته تحقیقاتی کارآفرینی و تجاری‌سازی در بخش سلامت، مجموعه‌ای از استراتژی‌ها، روش‌ها، و برنامه‌ها باید به دقت طراحی و اجرا شوند. این برنامه‌ها بر اساس سه محور اصلی شکل می‌گیرند: آموزش و توسعه مهارت، پژوهش و نوآوری، و همکاری‌های بین‌المللی. در ادامه به تفصیل به هر یک از این بخش‌ها پرداخته شده است:

۱- آموزش و توسعه مهارت

- **توسعه برنامه‌های آموزشی مدون:** ایجاد دوره‌های تخصصی که به صورت خاص بر روی کارآفرینی و تجاری‌سازی در بخش سلامت تمرکز دارند. این دوره‌ها باید شامل آموزش‌های عملی و نظری باشند که دانشجویان را با چالش‌ها و فرصت‌های موجود در این حوزه آشنا کنند.

- **کارگاه‌های مهارتی:** برگزاری کارگاه‌هایی با هدف تقویت مهارت‌های عملی دانشجویان مانند تفکر نقاد، حل مسئله، و مهارت‌های مذاکره.

۲- پژوهش و نوآوری

- **تشویق پروژه‌های تحقیقاتی مشترک:** حمایت از پروژه‌های تحقیقاتی که به صورت مشترک بین دانشجویان، اساتید و صنایع انجام می‌شوند. این پروژه‌ها باید بر روی موضوعات کلیدی نوآوری در حوزه سلامت متمرکز باشند.
- **توسعه زیرساخت‌های پژوهشی:** سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های لازم برای پژوهش، مانند آزمایشگاه‌های پیشرفته و فناوری‌های جدید.

۳- همکاری‌های بین‌المللی

- **ایجاد شبکه‌های بین‌المللی:** توسعه همکاری‌ها با دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و شرکت‌های بین‌المللی برای به اشتراک گذاری دانش، منابع و فناوری.
- **برنامه‌های مبادله و کارآموزی:** فراهم کردن فرصت‌هایی برای دانشجویان و پژوهشگران به منظور شرکت در برنامه‌های مبادله و کارآموزی بین‌المللی.

استراتژی‌های تکمیلی

- **ترویج فرهنگ کارآفرینی:** برگزاری رویدادها، سمینارها و مسابقات نوآوری که فرهنگ کارآفرینی را در میان دانشجویان و استادان تقویت می‌کنند و آن‌ها را تشویق به ایده‌پردازی و خلاقیت می‌کند.
- **حمایت مالی و مشاوره‌ای:** فراهم آوردن منابع مالی از طریق بودجه‌های دانشگاهی، گرنت‌ها و سرمایه‌گذاران خطرپذیر برای پروژه‌های نوآورانه دانشجویان و اساتید. همچنین ارائه مشاوره‌های تخصصی در زمینه‌های حقوقی، بازاریابی و مدیریت کسب و کار.

برنامه‌های پشتیبانی

- **تاسیس مرکز نوآوری و کارآفرینی:** ایجاد یک مرکز در دانشکده که به عنوان نقطه تمرکز برای فعالیت‌های کارآفرینی عمل کند و منابع، اطلاعات و حمایت لازم را به دانشجویان و اعضای هیئت علمی ارائه دهد.
- **برنامه‌های همکاری با صنعت:** توسعه برنامه‌های همکاری با بخش‌های صنعتی و خدماتی برای ایجاد فرصت‌های کارآموزی، تحقیق و توسعه مشترک و تجاری‌سازی نتایج تحقیقات.

ارزیابی و پایش

- **سیستم ارزیابی مستمر:** توسعه یک سیستم ارزیابی برای پایش پیشرفت در برنامه‌های آموزشی و پژوهشی و تعیین میزان موفقیت آن‌ها در رسیدن به اهداف کارآفرینی و نوآوری.

- **بازخورد مداوم:** جمع‌آوری بازخورد از دانشجویان، استادان و شرکای صنعتی برای بهبود مستمر برنامه‌ها و رویکردها.

ترکیب این استراتژی‌ها، روش‌ها، و برنامه‌ها به هسته تحقیقاتی اجازه می‌دهد تا به طور مؤثر به اهداف خود دست یابد و نقش مهمی در توسعه اقتصادی و سلامت جامعه ایفا کند.

۷ عناوین و زمانبندی برنامه‌های «هسته تحقیقاتی کارآفرینی و تجاری سازی در سلامت»

۱. تدوین نیازها و اولویت‌های پژوهشی و آموزشی در حوزه کارآفرینی و تجاری سازی ایده‌ها
۲. ایجاد شبکه همکاری با دانشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی دانشگاه و خارج از دانشگاه در چارچوب اهداف هسته تحقیقاتی
۳. جذب و بکارگیری پژوهشگران و علاقمندان به فعالیت در حیطه محورهای هسته تحقیقاتی
۴. همکاری با صاحبان کسب و کار و استارت‌آپ‌ها برای تجاری‌سازی ایده‌های افراد
۵. تدوین برنامه‌های آموزش کارآفرینی برای ذینفعان مختلف

۸ دستاوردهای هسته تحقیقاتی

هسته تحقیقاتی کارآفرینی و تجاری‌سازی در بخش سلامت می‌تواند دستاوردهای چشمگیری داشته باشد که اثرات مهمی بر صنعت بهداشت و درمان، توسعه اقتصادی و ارتقاء دانش و فناوری داشته باشد. در ادامه به برخی از این دستاوردهای بالقوه اشاره می‌شود:

۱. **ابداعات و نوآوری‌ها در تکنولوژی‌های پزشکی:** توسعه فناوری‌های جدید پزشکی مانند دستگاه‌های تشخیصی پیشرفته، ابزارهای جراحی نوین، و سیستم‌های هوشمند پایش سلامت، که می‌توانند به بهبود کیفیت مراقبت‌های بهداشتی و کاهش هزینه‌های مرتبط با آن کمک کنند.
۲. **برنامه‌های آموزشی کارآفرینی برای دانشجویان:** آموزش مهارت‌های کارآفرینی به دانشجویان در زمینه‌های مدیریت سلامت، اقتصاد سلامت، و انفورماتیک پزشکی، که به آن‌ها کمک می‌کند تا پس از فارغ‌التحصیلی، پروژه‌های نوآورانه خود را راه‌اندازی کنند.
۳. **همکاری‌های چندرشته‌ای و بین‌بخشی:** ایجاد شبکه‌ای از همکاری‌های متقابل بین متخصصان حوزه سلامت، اقتصاد، و فناوری اطلاعات که منجر به توسعه راهکارهای جامع برای مشکلات پیچیده سلامت می‌شود.
۴. **تجاری‌سازی تحقیقات:** روند تجاری‌سازی تحقیقات به این معنا که یافته‌ها و اختراعات تحقیقاتی به محصولات و خدمات بازارپسند تبدیل شوند که می‌تواند منجر به راه‌اندازی استارت‌آپ‌ها و کسب و کارهای جدید در حوزه سلامت شود.

۵. سیاست‌گذاری‌های بهداشتی مبتنی بر شواهد: توسعه سیاست‌های بهداشتی که بر اساس داده‌ها و تحلیل‌های دقیق اقتصادی استوار هستند، به منظور افزایش کارآمدی و کاهش هزینه‌ها در سیستم‌های بهداشتی و درمانی.

این دستاوردها نشان‌دهنده توانایی هسته تحقیقاتی در تحول‌آفرینی و ایجاد تأثیرات ماندگار در سیستم بهداشت و درمان و فراتر از هسته تحقیقاتی کارآفرینی و تجاری‌سازی در بخش سلامت از طریق توسعه و پیاده‌سازی استراتژی‌های نوآورانه و کارآمد، می‌تواند تأثیری داشته باشد در بهبود بهره‌وری و دسترسی به خدمات سلامت برای جوامع مختلف. همچنین، تمرکز بر روی تحقیق و توسعه مستمر می‌تواند به اکتشاف رویکردهای جدید در درمان‌ها، مدیریت بیماری‌ها و بهبود کیفیت زندگی بیماران کمک کند. این نوع هسته تحقیقاتی می‌تواند به‌عنوان پل ارتباطی بین تحقیقات دانشگاهی و صنعت بهداشت و درمان عمل کند، به نحوی که نتایج تحقیقات به‌طور مؤثری به محصولات و خدمات قابل عرضه در بازار تبدیل شوند. این امر نه تنها به افزایش توان رقابتی دانشگاه در عرصه‌های بین‌المللی کمک می‌کند، بلکه موجبات رشد و توسعه اقتصادی منطقه‌ای و ملی را نیز فراهم می‌آورد. با تمرکز بر استفاده از فناوری‌های پیشرفته و داده‌های بزرگ در تحقیقات سلامت، این هسته تحقیقاتی می‌تواند به تحلیل‌ها و راه‌حل‌های نوآورانه‌ای دست یابد که در نهایت به بهبود مستمر سیستم‌های بهداشتی و درمانی منجر شود.

۹ ارکان

مسئول هسته: خانم دکتر اکرم اکبری

ناظر عالی هسته: آقای دکتر عزیز رضاپور

مسئول ترجمان دانش: خانم دکتر سمیه افشاری

دبیر هسته: آقای دکتر وحید علی پور

اعضای تیم پژوهشی هسته:

خانم دکتر نبوشاهیدی صادقی

خانم دکتر لیلا نعمتی انارکی

آقای دکتر عسگر آقایی هنجین

خانم دکتر نسربین شعربافیچی زاده

خانم دکتر هاله آیت‌اللهی

آقای دکتر عباس شیخ طاهری

۱۰ دعوت به همکاری

از کلیه اساتید، پژوهشگران، دانشجویان و علاقمندان به حوزه کارآفرینی و تجاری سازی در سلامت دعوت بعمل می آید تا طرح‌ها و ایده‌های خود را ارائه نمایند تا این هسته بتواند به اهداف تعیین شده خود نایل آید.

۱. شرکت‌های دانش بنیان، استارت‌آپ‌ها و صاحبان کسب و کار
۲. مراکز تحقیقاتی دانشگاهی داخلی و خارجی مرتبط با هسته کارآفرینی
۳. پژوهشگران و اساتید علاقه مند در حیطه هسته تحقیقاتی